

HOTĂRÂRE Nr. 859 din 7 octombrie 2014
privind aprobarea Strategiei guvernamentale pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România - Orizont 2020

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 743 din 13 octombrie 2014

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 11 lit. f) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ARTICOL UNIC

Se aprobă Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România - Orizont 2020, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Ministrul economiei,
Constantin Niță

Ministrul delegat
pentru întreprinderi mici și mijlocii,
mediul de afaceri și turism,
Florin Nicolae Jianu

Secretarul general al Guvernului,
Ion Moraru

Ministrul finanțelor publice,
Ioana-Maria Petrescu

Ministrul delegat pentru buget,
Darius-Bogdan Vâlcov

p. Ministrul educației naționale,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

Ministrul delegat
pentru învățământ superior,
cercetare științifică
și dezvoltare tehnologică,
Mihnea Cosmin Costoiu

Ministrul muncii, familiei,
protecției sociale și persoanelor
vârștnice,
Rovana Plumb

Ministrul pentru societatea
informațională,
Alexandru-Răzvan Cotovelea

București, 7 octombrie 2014.
Nr. 859.

**STRATEGIA GUVERNAMENTALĂ
pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii
și îmbunătățirea mediului de afaceri din România - Orizont 2020**

Cuprins

Partea I: CADRUL DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ

1. Legislație aplicabilă și corespondența dintre direcțiile de acțiune și principiile SBA
2. Orientarea strategică fundamentală
3. Declarația de politică publică privind viziunea strategică și misiunea guvernamentală
4. Scopul strategiei
5. Domeniul de aplicare
6. Responsabilități privind adoptarea și aplicarea noii politici publice pentru sectorul IMM
7. Informații generale relevante privind situația actuală a IMM-urilor
8. Priorități, opțiuni de politici publice și cadrul juridic actual
9. Definirea problemelor
10. Principii generale
11. Avantajul competitiv al IMM-urilor
12. Obiectivul general
13. Țintele strategice, domeniile prioritare și perspective privind evoluția piețelor
14. Direcții de acțiune
15. Estimarea stadiului de dezvoltare a sectorului IMM la orizontul anului 2020

Partea a II-a: PACHETUL DE MĂSURI ȘI ACȚIUNI GUVERNAMENTALE

Direcția de acțiune 1: Sprijinirea și promovarea antreprenoriatului

1. Sprijinirea start-upurilor, cu accent pe sectoarele cu potențial creativ și în mediul rural
2. Sprijinirea dezvoltării educației antreprenoriale la toate nivelurile de învățământ și stimularea antreprenoriatului social
3. Programe de sprijin antreprenorial (tutorat/mentorat, asistență/consiliere, role models etc.), inclusiv pentru grupurile sociale vulnerabile/defavorizate (de exemplu, femei antreprenor, tineri, imigranți legali, șomeri, persoane ieșite din sistemul de protecție socială, persoane cu dizabilități etc.)
4. Facilitarea înființării de structuri moderne de sprijinire a afacerilor și perfecționarea celor existente (de exemplu, incubatoare/acceleratoare și centre/hubs de afaceri, parcuri tehnologice/software și industriale, clustere/poli de excelență, centre de design, centre de producție locală, servicii de consultanță în afaceri etc.)
5. Platforma online de orientare și consiliere
6. Promovarea comportamentului etic în afaceri și sprijinirea întreprinzătorilor onești care doresc să înceapă o afacere
7. Organizarea de evenimente și campanii media
8. Platforme pentru start-upuri și IMM-uri
9. Implementarea programului de "întreprindere simulată" și "firmă de exercițiu"

Direcția de acțiune 2: Accesul IMM-urilor la finanțare adecvată

10. Sprijinirea creării, operaționalizării și dezvoltării de mecanisme și instrumente pentru finanțarea IMM-urilor (inclusiv intermediari financiari și vehicule investiționale), care să implice și investitori privați
11. Sprijinirea creării și dezvoltării de rețele de investitori privați
12. Derularea de proiecte cu finanțare UE, în parteneriat public-privat
13. Vehicul tip venture capital, pentru finanțarea companiilor la început de drum

- 14. Programe care să implice și finanțatori privați
- 15. Sporirea accesibilității fondurilor de microcreditare a IMM-urilor, aparținând unor categorii sociale dezavantajate (femei, tineri, persoane cu dizabilități etc.)

Direcția de acțiune 3: IMM-uri inovatoare

- 16. Încurajarea transferului tehnologic
- 17. Dezvoltarea competențelor profesionale și manageriale ale managerilor companiilor private
- 18. Dezvoltarea serviciilor de consultanță de afaceri pentru IMM-uri
- 19. Dezvoltarea unui sistem de sprijin pentru inovare la nivel național
- 20. Încurajarea cooperării tehnico-economice a IMM-urilor cu marile întreprinderi, mai ales în domeniul inovării tehnologice și comerciale
- 21. Sprijinirea valorificării avantajelor competitive ale IMM-urilor cu potențial de dezvoltare extensivă și promovarea avantajelor obținerii dreptului de proprietate intelectuală/industrială/comercială
- 22. Susținerea implementării/certificării sistemelor de management, precum și a certificării voluntare a produselor și/sau obținerii etichetei ecologice pentru produse și servicii
- 23. Sprijinirea conectării IMM-urilor la rețelele de CDI

Direcția de acțiune 4: Accesul la piețe și internaționalizarea IMM-urilor

- 24. Susținerea dezvoltării comerțului electronic și a altor forme de afaceri online
- 25. Stimularea formării și dezvoltării de rețele de afaceri - incubatoare de afaceri, acceleratoare de afaceri
- 26. Întărirea capabilităților IMM-urilor pentru participarea la activitățile comerciale naționale și internaționale
- 27. Stimularea utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor în activitatea IMM-urilor

Direcția de acțiune 5: Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor

- 28. Stimularea formelor asociative pentru creșterea puterii de negociere a IMM-urilor
- 29. Informare cu privire la legislația în domeniul IMM
- 30. Îmbunătățirea calității și operativității serviciilor publice destinate înființării și derulării afacerilor - one stop shop
- 31. Identificarea și reducerea/simplificarea sarcinilor/barierelor administrative cu care se confruntă mediul de afaceri
- 32. Îmbunătățirea cadrului de reglementare a activității IMM-urilor

Partea a III-a: RESURSE FINANCIARE NECESARE IMPLEMENTĂRII MĂSURILOR

Abrevieri și acronime

Strategia/SGIMMA 2020	Denumirea prescurtată a prezentei strategii
CDS	Cadrul de dezvoltare strategică
PMG	Pachetul de măsuri guvernamentale
PA	Planul de acțiune
POA	Planurile operaționale anuale
DA	Direcții de acțiune
CDI	Cercetare-dezvoltare și inovare
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
PFA	Persoane fizice autorizate
II	Întreprinderi individuale
IF	Întreprinderi familiale
ONG	Organizații nonguvernamentale
CAEN Rev. 2	Clasificarea activităților din economia națională Revizia 2
OG	Ordonanță a Guvernului
DIMMMAT	Departamentul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Mediul de Afaceri și Turism
OUG	Ordonanță de urgență a Guvernului
FNGCIMM S.A. - I.F.N.	Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - I.F.N.
UE	Uniunea Europeană
CE	Comisia Europeană
SBA	Small business act for Europe

SGG	Secretariatul General al Guvernului
FRCG	Fondul Român de Contragarantare
MMFPSPV	Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MEN	Ministerul Educației Naționale
ANC	Autoritatea Națională pentru Calificări
MSI	Ministerul pentru Societatea Informațională
ME	Ministerul Economiei

Partea I: CADRUL DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ

1. Legislație aplicabilă și corespondența dintre direcțiile de acțiune și principiile SBA Principalele acte normative de interes pentru IMM-uri

Nr. crt.	Domeniul	Titlul actului normativ
1.	Înființare și funcționare	Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare
		Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare
		Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare
		Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare
		Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare
		Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperatiei, republicată
		Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 301/2011, cu modificările și completările ulterioare
2.	Fiscalitate	Hotărârea Guvernului nr. 96/2011 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, cu modificările și completările ulterioare
		Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare
		Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare
3.	Facilitare acces la finanțare IMM	Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare
		Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare
		Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2013 privind Programul de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii, aprobată cu modificări prin Legea nr. 8/2014
		Hotărârea Guvernului nr. 274/2013 privind acordarea ajutoarelor de minimis pentru investițiile realizate de întreprinderile mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare
		Hotărârea Guvernului nr. 1.065/2010 pentru aprobarea Acordului-cadru dintre Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea Programului de

		cooperare elvețiano-român vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse, semnat la Berna la 7 septembrie 2010
4.	Simplificare administrativă	Hotărârea Guvernului nr. 166/2003 privind acordarea unor facilități fiscale studenților care doresc să înființeze o afacere proprie Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență
5.	Relații de muncă și industriale	Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările ulterioare Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările ulterioare Hotărârea Guvernului nr. 1.425/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare Legea nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, republicată Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată Legea nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, cu modificările și completările ulterioare Hotărârea Guvernului nr. 377/2002 pentru aprobarea Procedurilor privind accesul la măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă, modalitățile de finanțare și instrucțiunile de implementare a acestora, cu modificările și completările ulterioare Hotărârea Guvernului nr. 1.256/2011 privind condițiile de funcționare, precum și procedura de autorizare a agentului de muncă temporară

Correspondența dintre direcțiile de acțiune și principiile SBA

Cod	Direcții de acțiune (SGIMMA 2020)	Principii aplicabile (Small business act for Europe 2008)
DA1	Sprijinirea antreprenoriatului	Principiul I Crearea unui mediu în care antreprenorii și întreprinderile familiale să poată prospera și unde spiritul antreprenorial este recompensat Principiul II Asigurarea posibilității pentru antreprenorii cinstiți care au dat faliment de a beneficia în mod rapid de o a doua șansă
DA2	Accesul IMM-urilor la finanțare adecvată	Principiul VI Facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare și punerea în aplicare a unui cadru juridic și comercial care să favorizeze punctualitatea plăților cu ocazia tranzacțiilor comerciale
DA3	Accesul IMM-urilor la abilități/competențe și inovare	Principiul VIII Promovarea ameliorării competențelor în interiorul IMM-urilor și a tuturor formelor de inovație
DA4	Accesul IMM-urilor la piețe	Principiul VII Sprijinirea IMM-urilor pentru a beneficia mai mult de oportunitățile oferite de piața internă a UE Principiul IX Ajutarea IMM-urilor să transforme provocările în materie de mediu în oportunități Principiul X Încurajarea și sprijinirea IMM-urilor pentru a profita de creșterea piețelor

DA5	Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor	Principiul III Definirea regulilor după principiul "Gândiți mai întâi la scară mică" Principiul IV Asigurarea reactivității administrațiilor la nevoile IMM-urilor Principiul V Adaptarea instrumentelor puterilor publice la nevoile IMM-urilor: facilitarea participării IMM-urilor la achizițiile publice și exploatarea mai judicioasă a posibilităților oferite IMM-urilor de a beneficia de ajutoare de stat
-----	--	---

2. Orientarea strategică fundamentală

România de astăzi, stat membru al UE, are un uriaș potențial de dezvoltare economică și socială pe termen lung, existent îndeosebi la nivel local, acolo unde întreprinzătorii și IMM-urile vor fi încurajate și stimulate să valorifice, într-un mod profitabil și judicios pentru societatea românească, oportunitățile de afaceri curente și de perspectivă previzibilă. În același timp, vor fi susținute, prin intervenții publice adecvate, inițiativele antreprenoriale orientate spre piețe externe (Act local, think global), îndeosebi aflate în proximitatea României. Expunerea de motive a acestei orientări fundamentale a Strategiei este prezentată mai jos:

"Gândiți mai întâi la scară mică" (Think small first) este principiul fundamental al actualei politici comunitare, aplicabilă în sfera afacerilor mici și mijlocii, care a fost statuată în documentul strategic al Comisiei Europene "Small Business Act for Europe" în anul 2008. În situația socioeconomică din prezent a României, principiul "Think small first" poate fi extins, într-un mod util pentru decidenții politici, sub forma: "Priviți mai întâi, la nivel local". Principala particularitate demografică a României, care o singularizează în rândul țărilor comunitare, este procentul foarte mare al populației rurale: circa 46% din totalul populației.

Argumentația ce susține pertinent utilitatea acestei interpretări extensive este următoarea:

1. O țară este bogată numai în măsura în care are comunități locale prospere, bazate pe onestitate și spirit antreprenorial manifest, dar și pe o administrație publică deschisă afacerilor. Deși România beneficiază, în general, de o economie funcțională de piață, există numeroase disfuncționalități ale acesteia manifestate într-o serie de sectoare economice, în special în mediul rural și în micile orașe, acolo unde funcționează mai ales economii de subzistență și unde administrația publică se dovedește a nu fi suficient de receptivă la nevoile antreprenoriale locale. Desigur că există și excepții, dar acestea au o pondere redusă la scară națională.

2. IMM-urile au de jucat, în primul rând, un rol socioeconomic local. De asemenea, în majoritatea lor, aceste întreprinderi nu au vocație de creștere și dezvoltare a afacerii, rămânând pe întreaga durată de viață în aceeași clasă de mărime în care au fost create (în general, aceea de microîntreprindere). Privite în context local, IMM-urile constituie într-adevăr, "coloana vertebrală a unei economii" (naționale sau europene), prin "însumarea" multor economii locale în care funcționează "nenumărate" întreprinderi private micro, mici sau mijlocii. Dar, în țara noastră, există un dezechilibru accentuat în ceea ce privește repartizarea întreprinderilor la nivel local, anumite zone polarizând un număr relativ mare de IMM-uri, în timp ce în multe altele funcționează puține întreprinderi, îndeosebi din categoria microîntreprinderilor.

3. În contextul globalizării tot mai accentuate, nicio economie națională nu poate funcționa în mod autarhic, ci numai interconectată cu alte economii la nivel regional sau mondial. Cu toate acestea, în prezent, foarte puține IMM-uri autohtone fac afaceri dincolo de hotarele românești.

Acestor probleme, reale și majore, ale economiei românești actuale, guvernul și factorii implicați în consolidarea sectorului IMM sunt practic obligați să le găsească soluții viabile și să le implementeze în cadrul unor politici publice adecvate, nu neapărat exhaustive, ci mai degrabă cât mai bine focalizate. Drept urmare prezenta strategie guvernamentală privind dezvoltarea IMM-urilor este orientată, cu preponderență, înspre asigurarea condițiilor necesare:

a) unei bune funcționări a economiilor locale de piață;

b) abordării cu succes de către operatorii noștri economici a unor piețe externe de interes, în special mai puțin competitive la nivel global.

3. Declarația de politică publică privind viziunea strategică și misiunea guvernamentală

În viziunea Guvernului României, edificarea unui ecosistem antreprenorial viabil la nivel național la orizontul anului 2020 va permite funcționarea interconectată a lanțurilor productive de IMM, răspândite la nivel local pe întreaga țară, pe plan regional sau global, prioritare fiind lanțurile cu potențial sporit de adăugare de valoare, ca, de pildă, clusterelor și poli de excelență sau rețelele industriale ori de servicii de înaltă calitate. Ecosistemul antreprenorial național va putea fi întemeiat pe structura consolidată a sectorului autohton al IMM-urilor, mai numeroase, mult mai active economic și mai competitive decât sunt acestea în prezent, capabil să contribuie masiv la creșterea economică a României pe termen lung și, implicit, la progresul social și prosperitatea tuturor cetățenilor țării.

Guvernul României plasează întreprinderile active în centrul politicii sale economice de dezvoltare sustenabilă a țării în perioada 2014 - 2020, adoptă o serie de măsuri strategice, alocă resurse publice importante și întreprinde, prin instituțiile abilitate, acțiuni coerente, sistematice și coordonate în vederea:

- încurajării spiritului antreprenorial și a înființării de noi întreprinderi economice;
- stimulării afacerilor mici și mijlocii, curente și de perspectivă previzibilă, în sensul creșterii competitivității acestora pe plan intern și internațional.

Guvernul va colabora activ cu toți factorii, publici, privați, interni ori externi, care se declară interesați de aplicarea cu succes a prezentei strategii în economia națională a României.

4. Scopul Strategiei

Strategia stabilește politica Guvernului României pentru următorii șapte ani cu privire la:

- sprijinirea creșterii extensive și intensive a sectorului IMM, cu accent pe sporirea numărului de IMM-uri active la nivel local și pe piețe externe de interes;
- creșterea densității IMM-urilor, în special în zonele unde aceasta se situează sub media europeană, în vederea diminuării disparităților regionale actuale.

5. Domeniul de aplicare

Prezenta strategie se aplică IMM-urilor definite în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare.

6. Responsabilități privind adoptarea și aplicarea noii politici publice pentru sectorul IMM

DIMMMAT a fost desemnat de Guvern cu elaborarea și monitorizarea implementării prezentei strategii, orientată pe termen mediu: trimestrul IV 2014 - 31 decembrie 2020.

Evaluarea progresului privind implementarea Strategiei se va realiza astfel:

- a) prima revizuire va avea loc după doi ani de la debut, urmată, eventual, de măsuri concrete de îmbunătățire a rezultatelor;
- b) a doua revizuire - după următorii doi ani;
- c) o evaluare ex-post a rezultatelor.

La solicitarea DIMMMAT, toate autoritățile și instituțiile cu atribuții în domeniul economic din cadrul administrației publice centrale sau locale au obligația să contribuie la realizarea acestui document strategic, precum și la transpunerea în realitate a prevederilor planului de implementare aferent. De asemenea, este necesară implicarea voluntară a mai multor instituții și organizații sau organisme din țară ori din străinătate:

- autorități publice, instituții și agenții guvernamentale, precum și structuri ale administrației publice locale;
- patronate reprezentative la nivel național și alte structuri asociative de afaceri (inclusiv asociații și uniuni profesionale/de breaslă);
- IMM-uri din toate clasele de mărime, sectoarele de activitate și structurile teritoriale;
- instituții și organizații de educație și instruire, publice și private;
- instituții financiare, publice și private;
- institute de CDI, publice și private;
- întreprinderi private și experți independenți din domeniul consultanței de afaceri (servicii pentru dezvoltarea afacerilor);

- structuri asociative cu profil economico-social ale societății civile;
- uniuni sindicale reprezentative la nivel național;
- reprezentanțe în România ale diverselor organizații sau organisme internaționale cu profil economico-financiar;
- instituții și organisme de profil.

7. Informații generale relevante privind situația actuală a IMM-urilor

Economia românească este susținută de activitatea IMM-urilor, precum și a marilor companii, îndeosebi a celor cu capital majoritar străin, dar și a celor cu capital de stat. Deși au o pondere numerică de peste 99,7% din numărul total de întreprinderi, influența IMM-urilor asupra evoluției economice a țării este mult mai redusă (de circa 55 - 56% din PIB). Întreprinderile formale joacă un anumit rol în economie, dar sectorul informal acoperă încă un segment foarte mare din aceasta. IMM-urile autohtone sunt luate în considerare mai mult "la pachet" cu marile întreprinderi, atunci când factorii de influență externi (precum s-a dovedit a fi recesiunea din perioada 2009 - 2011) afectează puternic și în ansamblu activitatea economică și stabilitatea socială.

Majoritatea întreprinderilor din România au pornit ca afaceri de familie, bazându-se pe un minimum de cunoștințe ale persoanelor implicate în conducerea afacerii. Multe dintre aceste persoane nu au un bagaj suficient de cunoștințe în materie de management sau marketing, iar întreprinderea nu dispune de resurse financiare suficiente pentru a dezvolta afacerea, prin derularea unor campanii de marketing ori de promovare a produselor. Nivelul educațional și tehnic al majorității IMM-urilor permite supraviețuirea economică a acestora, dar șansele de atragere, angajare și menținere în activitate a competențelor, îndeosebi manageriale, tehnice și de piață, sunt în continuare destul de limitate. Multe întreprinderi nu și-au stabilit ținte de penetrare a pieței sau de creștere a cotei de piață, neconsiderând necesară atragerea și angajarea unor specialiști, de exemplu, în calitatea produsului sau în promovarea acestuia pe piață, accentul fiind pus de obicei pe realizarea producției și pe abilitatea patronului de a gestiona/de a menține afacerea pe "linia de plutire". Date statistice relevante arată că circa 57% dintre microîntreprinderile actuale sunt întreprinderi de subzistență, care permit asigurarea unui oarecare nivel de trai numai proprietarului afacerii și familiei acestuia.

În prezent, există o serie de instrumente de finanțare a afacerii provenite din surse financiare interne sau externe, dar care sunt, în general, greu accesibile IMM-urilor. Spre exemplu, pentru accesarea fondurilor europene pe bază de proiecte, foarte multe IMM-uri nu îndeplinesc condițiile de eligibilitate întrucât nu dispun de fondurile necesare cofinanțării proiectului, participația proprie obligatorie fiind de minimum 15% din cheltuielile eligibile, ceea ce poate reprezenta uneori o sumă considerabilă, prohibitivă. În general, IMM-urile au acces la microfinanțarea oferită de o mulțime de IFN-uri și, parțial, la creditarea bancară acordată de o serie de bănci comerciale, dar ambele forme implică costuri foarte mari de îndatorare în raport cu rata de rentabilitate a afacerii derulate. În ceea ce privește împrumutul bancar, băncile comerciale impun adesea condiții de creditare prea restrictive pentru a putea fi respectate de către IMM-uri, care sunt astfel considerate nebancabile. În plus, împrumutul bancar este garantat fie de proprietarul afacerii în nume și pe cont personal, fie de FNGC/IMM S.A. - I.F.N., care percepe un comision semnificativ pentru acordarea garanțiilor cerute de banca creditoare.

În economia națională se poate constata funcționarea anumitor lanțuri productive (nu foarte numeroase) în care sunt implicate IMM-uri și, de asemenea, se manifestă unele legături de cooperare pe orizontală ale acestor întreprinderi. Fiecare companie funcționează, simultan, pe unul sau mai multe lanțuri de aprovizionare, având rol fie de furnizor, fie de client de produse sau servicii. Cu toate că multe dintre companii au relații tradiționale, bazate pe încredere și respect între partenerii comerciali, în practică, la nivel sectorial, apar adeseori disfuncționalități, unele insurmontabile (cum ar fi, de pildă, întârzierea plăților sau lipsa infrastructurii logistice), pe lanțurile de cooperare și valorificare a oportunităților de afaceri existente, ceea ce îngreunează derularea afacerilor și limitează eficacitatea acestora.

8. Priorități, opțiuni de politici publice și cadru juridic actual

Prioritățile Programului de guvernare 2013 - 2016 în ceea ce privește îmbunătățirea mediului de afaceri autohton și dezvoltarea sectorului IMM sunt:

1. îmbunătățirea cadrului de reglementare existent;
2. promovarea educației profesionale și a culturii antreprenoriale;
3. acordarea de facilități fiscale în vederea creării de noi locuri de muncă;
4. îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare;
5. stimularea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare;
6. încurajarea parteneriatului public-privat.

Opțiunile de politici publice ale guvernului vizează, în general, îndeplinirea cerințelor privind îmbunătățirea mediului de afaceri autohton din perspectiva IMM-urilor:

- viziunea strategică de dezvoltare a țării și cadrul instituțional adecvat, corespunzător dimensionat și cu capacitate administrativă de monitorizare și evaluare a aplicării măsurilor guvernamentale;
- un nivel și un cadru de reglementare mai bun, care să faciliteze conformitatea din partea tuturor operatorilor economici;
- educație de calitate, axată pe competențe care să furnizeze calificările cerute de piața muncii și de societate, în ansamblu;
- politici fiscale stimulative;
- parteneriate de tip public-privat, inclusiv ale administrațiilor locale, cu instituții de cercetare-dezvoltare sau de învățământ;
- reducerea costurilor monetare și nemonetare ale deschiderii unei noi afaceri, în special prin diminuarea birocrăției;
- reducerea sau eliminarea barierelor cu caracter excesiv la intrarea pe anumite piețe;
- îmbunătățirea procedurilor de insolvență în sensul reducerii costurilor monetare și nemonetare ale derulării acesteia;
- implementarea politicilor de concurență în mediul de afaceri;
- și, nu în ultimul rând, acceptarea socială a sectorului antreprenorial și aprecierea rolului acestuia de către membrii societății românești.

Principalele opțiuni de politică publică aplicabile IMM-urilor privesc orientarea implantării/relocalizării de IMM-uri și abordarea piețelor de interes pentru acestea, precum și procesul de dezvoltare/modernizare a ecosistemului național antreprenorial, astfel:

Opțiunea 1: Răspândirea IMM-urilor de jur-împrejurul marilor orașe:

IMM-urile active în domeniile comerț, servicii și de mică sau medie producție vor fi stimulate să se implanteze/să se relocalizeze în zone aflate în proximitatea locurilor în care există deja economii de piață funcționale sau în care începe să se manifeste o cerere solvabilă, din ce în ce mai viguroasă, bazată pe implicarea tuturor factorilor interesați (autorități publice centrale și locale, camere de comerț și organizații de afaceri, întreprinzători locali și străini, finanțatori/garantori și asigurători consultanți regionali/ONG-uri, localnici etc.).

Opțiunea 2: Implantarea directă a IMM-urilor la nivel local în zone cu resurse:

IMM-urile active în industriile prelucrătoare ce prezintă oportunități clare de afaceri vor fi stimulate să se implanteze/să se relocalizeze în zone aflate în proximitatea resurselor naturale specifice (de exemplu, lemn, apă minerală/termală, teren roditor - de exemplu, ferma Balta Mare a Brăilei - sau terase viticole, halde de steril, deșeuri reciclabile din plastic/sticlă/hârtie etc.), la care să aibă acces direct și neîngrădit. Și în acest caz implicarea părților interesate, menționate mai sus, este decisivă.

Opțiunea 3: Internaționalizarea IMM-urilor:

IMM-urile din sfera CDI, din industriile așa-numite creative, precum și cele care au potențial de expansiune externă (indiferent de sectorul de activitate specific) vor fi stimulate să se implanteze/să se relocalizeze după cum urmează:

- a) în marile orașe (localități urbane având peste 100 mii de locuitori);

b) în cadrul clusterelor și al poliilor de excelență (de exemplu, centre academice și universitare, entități specifice CDI/ELI Măgurele și transferului tehnologic, business hubs, acceleratoare de afaceri, centre regionale de export etc.);

c) în jurisdicții din străinătate, prin deschiderea unor puncte de lucru proprii sau în parteneriat cu întreprinderi/instituții străine, aflate pe respectivele țări (joint-ventures, PPP etc.).

Totodată, aceste întreprinderi vor fi încurajate să țintească cu prioritate piețele de profil străine, mai ales:

(i) piețe regionale, care sunt mai puțin competitive la nivel internațional (cum ar fi cele aflate în proximitatea României: Republica Moldova, Serbia, Muntenegru, Macedonia, Georgia, Armenia etc.)

(ii) piețe considerate a beneficia de o creștere rapidă pe plan internațional.

Opțiunea 4. Reformarea și modernizarea actualului sistem antreprenorial, pe baza sprijinului financiar și logistic acordat de la nivel european:

Faza 1. Redefinirea și restructurarea sistemului antreprenorial în perioada trimestrului IV 2014 - 2016

Faza 2. Deplina operaționalizare a sistemului antreprenorial reformat, cu asigurarea interfețelor și a sinergiilor sistemice, în perioada 2017 - 2020

Faza 3. Creșterea și expansiunea sistemului modernizat dincolo de anul 2020

9. Definirea problemelor

Problema de fond la nivel național:

În ultimele două decenii, principala problemă a Guvernului la scară națională, sub aspect economico-social, a fost aceea că nu se întreprind suficient de multe afaceri formale în România în raport cu populația existentă (de circa 20,12 milioane locuitori, conform recensământului din octombrie 2011) și cu potențialul său general în contextul UE - 28 (țara noastră fiind al șaptelea stat membru al UE ca populație), care să permită dezvoltarea sustenabilă a țării pe termen lung. În plus, nu există suficiente afaceri de mari dimensiuni în România care să fie competitive la nivel internațional/global.

Prezenta strategie se referă exclusiv la problema de fond privind numărul de afaceri legale de dimensiuni mici și mijlocii.

Problema majoră la nivel local:

În ultimele peste două decenii, guvernele care s-au succedat la conducerea țării nu au acordat atenția cuvenită unei bune funcționări a economiei de piață la nivel local, astfel încât, actualmente, principala problemă este inițierea sau, după caz, revigorarea cererii locale de produse și servicii căreia să îi răspundă într-un mod adecvat oferta întreprinderilor (existente sau nou-înființate) din zona respectivă (mai ales în mediul rural și în orașele mici, acolo unde trăiește peste jumătate din populația țării, pe baza unor venituri modeste).

Problemele specifice IMM-urilor din România:

La nivel macroeconomic au fost identificate patru probleme actuale specifice IMM-urilor autohtone:

1. problema masei critice a IMM-urilor - prea puține întreprinderi active în economie;
2. problema gabaritului afacerii/dimensiunii companiilor - prea puține întreprinderi de mărime mijlocie;
3. problema structurii sectoriale - prea multe întreprinderi activează în domeniile serviciilor și comerțului, mai ales în raport cu cele din serviciile prestate întreprinderilor;
4. problema rezilienței noilor afaceri - două treimi dintre întreprinderile noi dispar de pe piață în primul an de viață.

Necesități pentru activitatea IMM-urilor autohtone:

La nivel microeconomic au fost identificate următoarele necesități pentru activitatea economică și perspectivele de dezvoltare a IMM-urilor autohtone:

- a) gestionarea corespunzătoare a fluxului de lichidități al întreprinderii;
- b) capitalizarea adecvată a afacerii în funcție de stadiul de evoluție a întreprinderii, precum și de perspectivele previzibile de dezvoltare a acesteia;
- c) re tehnologizarea întreprinderii (inclusiv în domeniul CDI) și sporirea capacității de atragere și păstrare în cadrul întreprinderii a talentelor creative individuale;
- d) reducerea barierelor de intrare pe piață a noilor întreprinderi și, respectiv, a barierelor de ieșire de pe piață a companiilor dovedite ca fiind neviabile (de înseși rezultatele economico-financiare negative ale acestora);
- e) consolidarea rețelelor de întreprinzători și diseminarea informațiilor de piață relevante în rândul acestora;
- f) internaționalizarea afacerilor companiei.

Prezenta strategie stabilește căile și mijloacele de intervenție guvernamentală pentru soluționarea, parțială sau integrală, a problemelor nominalizate.

10. Principii generale

Politica economică a guvernului se întemeiază pe premisa respectării de către toți factorii implicați din mediul de afaceri autohton a următoarelor principii generale privind activitatea economică desfășurată în România:

- libera inițiativă economică;
- inviolabilitatea proprietății private;
- etica în afaceri;
- concurența liberă și loială pe piață;
- tratarea egală și echitabilă a tuturor operatorilor economici de către autoritatea publică;
- implicarea efectivă a tuturor factorilor interesați;
- creșterea transparenței politicilor publice, a actului decizional și a modului de aplicare a măsurilor de către Guvern;
- simplificarea și reducerea sarcinilor administrative;
- responsabilitatea factorilor implicați și, implicit, atragerea răspunderii corespunzătoare privind actele și faptele de comerț realizate;
- respectarea prevederilor comunitare și naționale în domeniul ajutorului de stat la implementarea măsurilor de sprijin în favoarea IMM-urilor.

11. Avantajul competitiv al IMM-urilor

Avantajul competitiv al IMM-urilor este reprezentat de capacitatea înaltă a acestora de a crea locuri de muncă, de a genera bunăstare în mod sustenabil, de a atenua decalajele de dezvoltare dintre județe și de a dezvolta clasa de mijloc din România, ca fundament al stabilității economice și sociale a țării.

12. Obiectivul general

Obiectivul general al Strategiei îl reprezintă crearea unui mediu favorabil afacerilor, inițiativei private și spiritului întreprenorial, stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor și sprijinirea creșterii competitivității mediului de afaceri autohton pe plan local, regional, național, european și internațional prin creșterea semnificativă, sub aspect dimensional, sectorial și regional, a soldului net de IMM-uri active economic, dezvoltarea întreprinderilor existente și crearea de noi locuri de muncă până la sfârșitul anului 2020.

DIMMMAT va acționa în vederea creării unor programe și proiecte care să vizeze crearea de noi locuri de muncă, crearea de start-upuri și spin-offuri, sprijinirea IMM-urilor inovatoare, creșterea competitivității IMM-urilor autohtone și a capacității acestora de a exporta, precum și dezvoltarea componentei de antreprenariat social.

13. Țintele strategice, domeniile prioritare și perspective privind evoluția piețelor

Principal indicator de rezultat pentru anul 2020 este soldul net de IMM-uri active economic, care să depășească pragul de 670 mii de întreprinderi în economia României. Guvernul consideră că obținerea

unui spor de circa 41,23% al numărului de IMM-uri active economic, în următorii aproximativ șapte ani, constituie un obiectiv strategic realist.

În termeni de "densitate a IMM-urilor la 1.000 de locuitori", atingerea acestei ținte strategice înseamnă funcționarea a circa 36 de întreprinderi la o mie de locuitori în 2020, față de 21,94 de întreprinderi la o mie de locuitori în 2012 (conform Eurostat).

În ceea ce privește angajații în sectorul IMM, Guvernul României consideră că trebuie depășit pragul de 3,2 milioane angajați în IMM-urile active din economia României.

Țintele strategice în sectorul IMM din România - Orizont 2020

Indicatori de performanță	31 decembrie 2011	31 decembrie 2012	31 decembrie 2013	Spor (2020/2013)	31 decembrie 2020
Număr de IMM-uri active conform CAEN Rev. 2 B-J, L-N	435.778	437.126	474.416	195.584	670.000 (+ 41,23%)
Ținta IMM-uri active economic: Depășirea pragului de 670.000 de IMM-uri active în economia României					
Populația României	20.121.641	19.920.425	19.721.221	-1.338.653	18.382.567 (-6,79%)
Număr IMM-uri active la 1.000 de locuitori	21,66	21,94	24,06		36,45 (+51,50%)
Ținta densitate IMM: Creșterea cu peste 50% a densității IMM-urilor active					
Număr total de angajați în IMM-uri active	2.519.954	2.522.128	2.623.448	609.552	3.233.000 (+ 23,23%)
Ținta angajați în IMM-uri: Depășirea pragului de 3,2 milioane de angajați în IMM-urile active din economia României					
Valoarea adăugată brută a IMM-urilor (milioane eur)	24.963	24.849	26.792	11.208	38.000 (+ 41,83%)
Contribuția IMM-urilor la valoarea adăugată brută	49,51%				circa 60%
Ținta valoarea adăugată brută (VAB) a IMM: Crearea unei VAB totale a IMM-urilor de 11.200 milioane eur, în perioada 2013 - 2020					
Productivitatea muncii (euro/salariat)	9.906	9.852	10.212	1.541	11.754 (+ 15,09%)
Ținta productivitatea muncii/salariat: Creșterea cu 15% în anul 2020, față de anul 2013					

Sursa: Eurostat, Oficiul Național al Registrului Comerțului, calcule DIMMMAT.

Domenii prioritare de dezvoltare economică a IMM-urilor la orizontul anului 2020

Ținând seama de stadiul dezvoltării IMM-urilor în România, creșterea competitivității acestora se traduce și prin identificarea de oportunități de dezvoltare extensivă a acestora pe piețe clasificate, în scopul asigurării unei creșteri durabile a produsului intern brut.

Astfel, din această perspectivă se poate aborda și realizarea obiectivului subordonat 3 "Sprijinirea prioritară a IMM-urilor direct productive și/sau creative din ramurile: industrie, industrii creative, agricultură, turism, IT, construcții, transporturi și servicii cu potențial creativ".

1. În ceea ce privește oportunitățile de dezvoltare pentru sprijinirea prioritară a IMM-urilor direct productive, în tabelul de mai jos sunt ierarhizate sintetic diviziunile CAEN care corespund secțiunii economice a industriei prelucrătoare:

Nr.	Diviziunea CAEN	Denumirea CAEN Rev. 2

1	10	Industria alimentară
2	13	Fabricarea produselor textile
3	15	Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte; prepararea și vopsirea blănurilor
4	21	Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice
5	23	Fabricarea altor produse din minerale nemetalice
6	25	Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații
7	27	Fabricarea echipamentelor electrice
8	32	Alte activități industriale n.c.a.
9	14	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
10	17	Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie
11	18	Tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor
12	28	Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.

Încadrarea în clase a IMM-urilor din perspectiva dezvoltării extensive competitive este următoarea:

- clasa A - oportunitate clară;
- clasa A - oportunitate clară cu posibilitatea de a trece în clasa inferioară;
- clasa B+ - oportunitate moderată, consolidată, cu posibilitatea de a trece în clasa superioară;
- clasa B - oportunitate moderată;
- Clasa B- - oportunitate moderată, cu posibilitatea de a trece în clasa inferioară.

În ceea ce privește oportunitățile de dezvoltare pentru sprijinirea prioritară a IMM-urilor creative menționate, de asemenea, în obiectivul subordonat 3, crearea IMM-urilor trebuie concentrată pe servicii prestate întreprinderilor și în special pe cele cu potențial creativ, pentru a atinge valoarea indicatorului de convergență care se referă la raportul cifrei de afaceri a companiilor din comerțul cu ridicata și amănuntul din totalul cifrei de afaceri comerț și servicii. În UE acest indicator are valoarea de 48 - 50%, în timp ce în România scade foarte încet. În anul 2011 valoarea era de 64,3%.

2. Domeniile creative de mare interes pentru stimularea creării și dezvoltării de IMM-uri sunt:

Nr.	Diviziune CAEN	Denumirea CAEN Rev. 2
1	58	Activități de editare
2	59	Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune; înregistrări audio și activități de editare muzicală
3	62	Activități de servicii în tehnologia informației
4	63	Activități de servicii informatice
5	71	Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică
6	72	Cercetare-dezvoltare
7	73	Publicitate și activități de studiere a pieței
8	74	Alte activități profesionale, științifice și tehnice
9	85	Învățământ
10	86	Activități referitoare la sănătatea umană
11	87	Servicii combinate de îngrijire medicală și asistență socială, cu cazare
12	90	Activități de creație și interpretare artistică
13	91	Activități ale bibliotecilor, arhivelor, muzeelor și alte

		activități culturale
14	93	Activități sportive, recreative și distractive

Perspective privind evoluția piețelor cu creștere economică accelerată

Comerțul internațional va fi factorul determinant al expansiunii globale în următorii 10 ani, piețele cu ritm rapid de creștere economică (rapid-growth markets - RGMs) urmând a influența semnificativ piața mondială.

Este tot mai clar faptul că economia globală conturată după criza din ultimii ani are însușiri diferite față de cea din anul 2008. Astfel, noua economie mondială este mai globalizată și mai interconectată, având o influență mai puternică asupra piețelor cu creștere economică accentuată. Statele și organizațiile care pot valorifica noile oportunități comerciale ce decurg din aceste caracteristici vor deține o mai bună poziție pe piață, care le va asigura o creștere economică puternică și susținută.

Estimările analiștilor indică o evoluție a ritmului de creștere pe piețele RGMs de la 4,7% în anul 2012 la 6,0% în 2014, însă cu anumite rezerve. Cu toate acestea, piețele RGMs evoluează diferit chiar și la nivel regional. Ritmul accelerat de creștere economică din aceste țări este dat de creșterea populației cu venituri medii și dezvoltarea sectorului privat.

Economia mondială este în prezent mult mai globalizată, iar comerțul global va constitui principalul factor de creștere în următoarea decadă. Piețele RGMs vor juca un rol-cheie în economia globală, schimburile comerciale dintre aceste piețe se vor intensifica generând noi oportunități reciproce, care vor fi valorificate, de asemenea, și de către piețele dezvoltate, prin creșterea exporturilor acestora către piețele RGMs.

Deși neuniformă, refacerea activității economice care a început la finele anului 2012 devine un factor determinant al redresării economice globale. Extinderea schimburilor comerciale - între țările vecine, între țările RGMs și între aceste țări și statele dezvoltate - stimulează creșterea economică la nivel global. Viteza de creștere însă variază atât de la o țară la alta, cât și de la o regiune la alta. Fiecare țară se află la un anumit nivel de dezvoltare și posedă propria moștenire economică și propriul stoc de resurse. Țările RGMs au adoptat o strategie comercială proprie în scopul obținerii creșterii economice. Tranziția economică pe care o parcurg rezidă în aplicarea avantajului comparativ, acesta având la bază fie costul scăzut al forței de muncă, fie terenurile fertile sau solurile bogate în resurse. Ritmul lent de creștere din țările dezvoltate și sporirea influenței piețelor RGMs asupra economiei globale stimulează comerțul dintre acestea. Multe guverne din țările RGMs negociază de mult timp eliminarea barierelor comerciale și ale distorsiunilor pieței în eforturile lor de a pătrunde pe piețe mai mari, cu prețuri mai scăzute și oportunități antreprenoriale. În același timp, își îmbunătățesc infrastructura în scopul facilitării comerțului transfrontalier, dar și a comerțului transcontinental.

Importanța crescândă a economiilor RGMs și a angajamentelor acestora față de dezvoltarea comerțului reprezintă, de departe, forța care va remodela profund producția și cererea la nivel mondial.

Criza economică globală din perioada 2008 - 2009 a accelerat schimbarea polului de influență și de putere economică dinspre piețele mature spre țările în curs de dezvoltare. Această schimbare - determinată de lanțurile de distribuție, integrarea economică, concentrarea regională și tehnologie - va remodela structura comerțului și impactul acesteia asupra infrastructurii de transport, serviciilor, echipamentelor, operațiunilor și cadrului juridic și de reglementare a schimburilor comerciale.

Îmbunătățirea infrastructurii și inovarea tehnologică, facilitarea accesului la resursele de apă și de energie, telecomunicațiile etc. transformă natura oportunităților din țările RGMs. Interacțiunea dintre îmbunătățirea infrastructurii și tehnologia informațională face posibile noi modele de afaceri și de marketing. Inovarea duce la creșterea eficienței pieței.

Țările RGMs vor deveni o forță dominantă în comerțul global în următoarea decadă. Comerțul acestor țări se va concentra, în special, pe relația cu Asia, Orientul Mijlociu și Africa. Proliferarea acordurilor comerciale în ultimii ani a generat o diminuare a barierelor comerciale și o creștere puternică a schimburilor comerciale regionale și transregionale. Țările RGMs vor deveni mai dependente reciproc și mai puțin dependente de piețele dezvoltate, ceea ce le va asigura o mai mică vulnerabilitate în perioadele de activitate mai slabă sau de volatilitate a piețelor financiare din țările dezvoltate.

Piețe cu ritm accelerat de creștere economică prioritară pentru România:

Țara	Rata de creștere a PIB (%)				Rata inflației (%)			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Polonia	1,5	2,8	3,3	3,6	1,7	2,5	2,5	2,5
Republica Cehă	-0,5	1,9	2,7	3,0	2,2	1,9	2,2	2,1
Turcia	3,5	5,4	5,2	5,2	6,7	5,4	5,0	4,6
Federația Rusă	3,5	4,0	4,1	4,1	6,2	5,4	5,7	5,4

14. Direcții de acțiune

Strategia este focalizată pe cinci direcții de acțiune interdependente, dintre care:

- patru sunt orientate înspre operatorii economici (IMM-uri);
- una vizează administrația publică, la nivel central și local.

Cod	Direcții de acțiune
DA 1	Sprijinirea și promovarea antreprenoriatului
DA 2	Accesul IMM-urilor la finanțare adecvată
DA 3	IMM-uri inovatoare
DA 4	Accesul la piețe și internaționalizarea IMM-urilor
DA 5	Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor

15. Estimarea stadiului de dezvoltare a sectorului IMM la orizontul anului 2020

1. Un număr semnificativ de IMM-uri se vor afla în creștere spre companii mari sau își vor asigura un anumit segment de piață de pe piața locală. Aportul IMM-urilor la formarea PIB-ului național se va majora la circa 70%, fiind susținut de progresul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici către medii/mari. Această evoluție este de natură să dinamizeze economia națională și să sporească rezistența acesteia la eventualele șocuri economico-financiare externe. Programele de sprijin al IMM-urilor derulate de autoritățile publice abilitate vor continua să stimuleze înființarea de start-upuri și spin-offuri.

2. Cu toate că vor exista IMM-uri cu expertiză tehnică relativ puternică, produsele lor nu vor fi, probabil, încă suficient de competitive la nivel mondial, în termeni de calitate și preț. Totuși, prin politicile de promovare antreprenorială aplicate de Guvern, în parteneriat cu comunitatea de afaceri, întreprinzătorii vor beneficia de sprijin pentru obținerea certificatelor de calitate, realizarea de investiții în tehnologii care respectă standardele recunoscute la nivel european/internațional, participarea la manifestări promoționale internaționale și sesiuni de matchmaking etc. În urma sprijinului acordat pentru re tehnologizare, însușirea competențelor manageriale și instruirea personalului în folosirea noilor tehnologii, IMM-urile vor deveni din ce în ce mai competitive pe plan local sau regional, însă nu vor ajunge din urmă întreprinderile omoloage din statele membre avansate ale UE, care dețin deja un avans semnificativ din punctul de vedere al CDI și al experienței derulării afacerilor la nivel global.

3. Nu vor exista impedimente semnificative în accesul la sectorul financiar pentru acele IMM-uri care au competențe suficiente și sunt producătoare de produse competitive. Din ce în ce mai multe IMM-uri vor reuși să câștige încrederea creditorilor/investitorilor datorită evoluției pozitive a indicatorilor lor de profitabilitate, precum și a perspectivelor de dezvoltare pe termen mediu. Cooperarea mai bună dintre bănci și IMM-uri se va reflecta în relaxarea condițiilor de creditare, în reducerea costurilor creditării, precum și în acordarea de asistență financiară pentru acele întreprinderi care solicită finanțare pentru proiecte economice de anvergură mare (re tehnologizare/modernizare, CDI etc.).

4. Un număr semnificativ de IMM-uri își vor îmbunătăți competitivitatea prin formarea de/accesul la clustere și rețele de companii. Prin înlăturarea disfuncționalităților de natură financiar-fiscală (întârzierea plăților, arierate, povară fiscală etc.) și, respectiv, logistică (îndeosebi infrastructură deficitară de transport și depozitare), lanțurile productive și cele de aprovizionare/distribuție vor fi mai bine integrate, facilitând derularea afacerilor pe baza sporirii încrederii reciproce între operatorii economici.

IMM-urile vor fi încurajate să participe la clustere și/sau rețele de întreprinderi din același domeniu de activitate sau unul conex, precum și dintr-unul aflat în aval/amonte. În cadrul clusterelor și/sau rețelilor, măsurile guvernamentale vor urmări să promoveze interconectarea IMM-urilor, astfel încât acestea să se integreze cât mai ușor și să formeze lanțuri valorice pe diverse domenii de activitate, capabile să determine creșteri semnificative într-o serie de ramuri economice.

5. Vor avea loc schimbări în economie, în principal de natură structurală, care vor determina o creștere a ponderii întreprinderilor mari și medii în exportul de bunuri și a ponderii întreprinderilor mici și mijlocii în exportul de servicii.

Partea a II-a:

PACHETUL DE MĂSURI ȘI ACȚIUNI GUVERNAMENTALE

Direcția de acțiune 1: Sprijinirea și promovarea antreprenoriatului

Măsura 1: Sprijinirea start-upurilor, cu accent pe sectoarele cu potențial creativ și în mediul rural DIMMMAT, împreună cu instituțiile implicate, va elabora studii de identificare a oportunităților/posibilităților de sprijin al antreprenoriatului în zonele cu densitate scăzută a IMM-urilor, va efectua campanii naționale de promovare și/sau dezvoltare a asocierii în cooperative și în structuri constituite conform Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare (conferințe, acțiuni media în vederea popularizării exemplilor de bună practică). Va sprijini programele existente de creare și dezvoltare de IMM-uri și va elabora noi programe în acest sens.

Termen: 2015 - 2016

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, partenerii sociali

Măsura 2: Sprijinirea dezvoltării educației antreprenoriale la toate nivelurile de învățământ și stimularea antreprenoriatului social

DIMMMAT va sprijini implementarea programelor "întreprindere simulată" și "firmă de exercițiu", în cadrul cărora se vor organiza parteneriate cu unități/instituții de învățământ atât din țară, cât și din străinătate, prin intermediul cărora elevii și studenții să practice rolul unui întreprinzător european.

Vor fi organizate programe de pregătire profesională pentru personalul IMM-urilor.

Va fi sprijinită pregătirea practică a viitorilor absolvenți în IMM-uri, în condiții similare viitoarelor locuri de muncă.

ANC va gestiona cererile formulate din partea întreprinderilor, mai ales din mediul rural și orașele mici, referitoare la necesarul de calificări și competențe pe care sistemul de învățământ superior și furnizorii de formare profesională să le ia în considerare pentru configurarea ofertelor de școlarizare și de educație și formare profesională.

Pentru ca un absolvent să fie capabil să se reorienteze pe piața muncii spre a dezvolta propria afacere, DIMMMAT, împreună cu instituțiile implicate, va facilita o mai mare apropiere a studenților de antreprenori, vor fi oferite informații structurate cu privire la sistemele de sprijin și ajutor financiar pentru antreprenori, instituțiile implicate vor încuraja/facilita participarea antreprenorilor la diverse cursuri de nivel universitar pentru a împărtăși în mod direct din experiența lor și pentru a trezi interesul absolvenților pentru dezvoltarea propriilor afaceri. Va fi sprijinită organizarea de stagii de practică ale studenților în întreprinderi pentru a supune în mod direct studenții la diferite experiențe antreprenoriale. Vor fi stimulate/încurajate activități extracurriculare care formează studenții în spirit antreprenorial, precum organizarea și lansarea de concursuri pentru a dezvolta spiritul competitiv în rândul tinerilor cu aptitudini antreprenoriale și pentru a selecta și premia cele mai îndrăznețe activități de antreprenoriat.

Va fi implementat Program Romania Hub, în cadrul căruia vor fi desfășurate o serie de ateliere de lucru: "Mai aproape de tineri", "Start up Day", "Networking Day", "Webinars - Consiliere de grup", "Primul meu curs de antreprenoriat", "Vreau să fiu antreprenor", "Statul mai aproape de IMM", "Promovarea rezultatelor cercetării și a produselor ce pot face obiectul unui transfer tehnologic în mediul de afaceri".

Se va efectua un turneu de promovare la nivel național a antreprenoriatului de succes. De asemenea, va fi elaborat un program de sprijin pentru crearea de platforme web care să promoveze oportunități de educație și formare profesională pentru tineri (în special de antreprenoriat și educație antreprenorială). În plus, va fi sprijinită încheierea de parteneriate între mediul privat și școli pentru realizarea unor stagii de pregătire practică pentru profesori, în vederea îmbunătățirii competențelor profesionale antreprenoriale ale acestora.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2016

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MEN, unități/instituții de învățământ, ANC, organizații patronale și asociații reprezentative

Măsura 3: Programe de sprijin antreprenorial (tutorat/mentorat, asistență/consiliere, role models etc.), inclusiv pentru grupurile sociale vulnerabile/defavorizate (de exemplu, femeii antreprenor, tineri, imigranți legali, șomeri, persoane ieșite din sistemul de protecție socială, persoane cu dizabilități etc.)

Măsura include programe și proiecte pentru sprijinirea antreprenorilor în vederea diminuării diferențelor locale de dezvoltare economică și socială și pentru stimularea antreprenoriatului, inclusiv a antreprenoriatului social.

Termen: 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MMFPSPV

Măsura 4: Facilitarea înființării de structuri moderne de sprijinire a afacerilor și perfecționarea celor existente (de exemplu, incubatoare/acceleratoare și centre/hubs de afaceri, parcuri tehnologice/software și industriale, clustere/poli de excelență, centre de design, centre de producție locală, servicii de consultanță în afaceri etc.)

DIMMMAT, împreună cu instituțiile implicate, va implementa programul România HUB, în vederea promovării culturii și competențelor antreprenoriale. De asemenea, DIMMMAT va elabora proiectul de lege privind incubatoarele de afaceri.

Termen: 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MEN, partenerii sociali și ONG-uri

Măsura 5: Platforma online de orientare și consiliere

Va fi facilitat accesul la informare în ceea ce privește programele și instrumentele europene dedicate start-upurilor și IMM-urilor, precum și dobândirea de cunoștințe în domeniul inovării.

Termen: 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MSI, patronate

Resurse: fonduri naționale și fonduri europene

Măsura 6: Promovarea comportamentului etic în afaceri și sprijinirea întreprinzătorilor onești care doresc să înceapă o afacere

Vor fi organizate evenimente publice pe tema eticii în afaceri.

Termen: 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, patronate

Măsura 7: Organizarea de evenimente și campanii media

Prin intermediul acestora, reprezentanți ai Guvernului și antreprenori de succes vor explica comunităților rolul antreprenoriatului și al companiilor tinere în dezvoltarea economică a zonelor respective.

Vor fi organizate evenimente, campanii media pentru promovarea inițiativei antreprenoriale. Se va crea IMM-Center, pe plan regional, cu rol în promovarea inițiativei antreprenoriale.

Termen: 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, patronate și asociații profesionale

Măsura 8: Platforme pentru start-upuri și IMM-uri

Pe aceste platforme se pot înscrie start-upuri și IMM-uri pentru oferirea de servicii, pentru a se face cunoscute de către companiile românești și străine și pentru prezentarea de oferte în vederea încheierii de contracte comerciale cu alți parteneri.

Termen: 2016

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT și MSI

Măsura 9: Extinderea implementării Programului "firmă de exercițiu" și "întreprindere simulată"

Va continua implementarea programului menționat cu extinderea aplicării "firmei de exercițiu" în școli cu alt profil decât cel economic.

Termen: 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MEN

Finanțarea de la bugetul de stat de noi programe destinate IMM se va realiza în condițiile art. 25[^]1 din Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare, cu încadrarea în suma aprobată anual pentru această destinație, în bugetul DIMMMAT.

Direcția de acțiune 2: Accesul IMM-urilor la finanțare adecvată

Măsura 10: Sprijinirea creării, operaționalizării și dezvoltării de mecanisme și instrumente pentru finanțarea IMM-urilor (inclusiv intermediari financiari și vehicule investiționale), care să implice și investitori privați

DIMMMAT, împreună cu instituțiile implicate, va implementa programe destinate sprijinirii IMM-urilor pentru înființare, dezvoltare și acces la finanțare. Se va înființa un fond de investiții cu capital de risc și, de asemenea, se va crea Instituția Mediatorului de Credite.

Se va crea o bancă pentru IMM-uri și, de asemenea, un fond de investiții cu capital de risc, cu rol de sprijin pentru IMM-uri, atât în țară, cât și în străinătate.

Vor fi dezvoltate și folosite: FNGCIMM și FRCG, utilizându-se sistemul de garantare în procesul de inovare, invenție și crearea de noi produse.

Înființarea fondului de investiții cu capital de risc și Instituției Mediatorului de Credite se va realiza cu respectarea condițiilor prevăzute de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și de Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, cu modificările și completările ulterioare.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MEN - activitatea pentru cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, FNGCIMM S.A. - I.F.N., partenerii sociali

Măsura 11: Sprijinirea creării și dezvoltării de rețele de investitori privați

Se va crea cadrul legislativ de instituire a unor noi instrumente de finanțare a activității antreprenoriale privind business angels și crowdfunding.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT

Măsura 12: Derularea de proiecte cu finanțare UE, în parteneriat public-privat

Crearea de parteneriate între DIMMMAT și mediul privat în vederea accesării și implementării de proiecte cu finanțare europeană

Termen: 2015 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, organizații patronale și asociații reprezentative

Măsura 13: Vehicul tip Venture capital, pentru finanțarea companiilor la început de drum

Se va oferi finanțare cu risc ridicat pentru companiile aflate la început de drum. Se va implica mediul de business în selectarea oportunităților de investiții și managementul investițiilor.

Termen: 2017

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, organizații patronale și asociații reprezentative

Măsura 14: Programe care să implice și finanțatorii privați

Aceste programe vor implica finanțatorii privați, statul participând prin subvenționarea unei părți din dobânzi și prin acordarea unor garanții de stat.

Termen: 2015 - 2017

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MFP, FNGCIMM, FRC, ARB

Măsura 15: Sporirea accesibilității fondurilor de microcreditare a IMM-urilor, aparținând unor categorii sociale dezavantajate (femei, tineri, persoane cu dizabilități etc.)

Se va crea un fond de microfinanțare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, introducerea noilor tehnologii și realizarea de produse ecologice.

Termen: 2017

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MFP, MMFPSPV

Direcția de acțiune 3: IMM-uri inovatoare

Măsura 16: Încurajarea transferului tehnologic

DIMMMAT va facilita transferul de noi tehnologii și cunoștințe pentru IMM-uri, în scopul creșterii competitivității și atractivității pentru piețele externe ale întreprinderilor românești, prin organizarea unor parteneriate cu principalele centre de excelență în cercetare, inovare și dezvoltare. În acest sens, IMM-urile vor primi consultanță, sprijin și informații despre ultimele tehnologii apărute pe piață. Se vor realiza, de asemenea, parteneriate cu universitățile în vederea oferirii unor studii de fezabilitate ale tehnologiilor și pentru a coopera în cercetarea științifică.

Termen: 2015 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MEN, MSI, asociații profesionale și patronate

Măsura 17: Dezvoltarea competențelor profesionale și manageriale ale managerilor companiilor private

Se va facilita accesul managerilor companiilor private la cursuri de specializare și la programe de formare profesională.

Termen: 2015 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MMFPSPV, MEN, ANC, organizații patronale și asociații reprezentative

Măsura 18: Dezvoltarea serviciilor de consultanță de afaceri pentru IMM-uri

Se vor realiza studii pentru identificarea nevoilor și tipurilor de servicii de consultanță în afaceri. Se vor sprijini instituțiile din mediul de afaceri care furnizează servicii de consultanță în afaceri. Se vor înființa birouri de consultanță în afaceri în zonele insuficient deservite și se va implementa programul small business suport. Se va implementa Programul România Hub.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2016

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT

Măsura 19: Dezvoltarea unui sistem de sprijin pentru inovare la nivel național

Se vor susține campanii de conștientizare a IMM-urilor cu privire la necesitatea protejării naționale, comunitare și internaționale a invențiilor, mărcilor etc.

Se vor dezvolta programe de susținere a spin-offurilor și start-upurilor inovative

Termen: 2015 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MEN, ME, parteneri sociali

Măsura 20: Încurajarea cooperării tehnico-economice a IMM-urilor cu marile întreprinderi, mai ales în domeniul inovării tehnologice și comerciale

DIMMMAT va susține crearea de sinergii între companii mari și IMM-uri, printr-un program național. De asemenea, va fi încurajată, prin scheme de ajutor de stat, formarea lanțurilor/circuitelor productive, prin concentrarea potențialului economic al IMM-urilor în jurul marilor producători, în special al acelor din domenii de tehnologie înaltă/medie și care dețin personal specializat și resursele financiare corespunzătoare pentru a accesa cu succes piețele internaționale.

Va fi încurajată, prin scheme de ajutor de stat dedicate, formarea și dezvoltarea de clustere inovative la nivel regional (în sectoare/ramuri economice cu potențial confirmat de creștere în regiunile respective), precum și cele de profil sectorial, în special în domenii tehnologice care susțin specializarea inteligentă și asigură competitivitatea și, în consecință, integrarea în condiții avantajoase în fluxurile/circuitele productive internaționale.

Termen: 2017

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, parteneri sociali

Măsura 21: Sprijinirea valorificării avantajelor competitive ale IMM-urilor cu potențial de dezvoltare extensivă și promovarea avantajelor obținerii dreptului de proprietate intelectuală/industrială/comercială

DIMMMAT va susține crearea de parteneriate între IMM-uri, instituții de învățământ superior și institute naționale de cercetare-dezvoltare în vederea creșterii capacității de inovare a întreprinderii.

Termen: trimestrul IV 2014

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, ME, MEN

Măsura 22: Susținerea implementării/certificării sistemelor de management, precum și a certificării voluntare a produselor și/sau obținerii etichetei ecologice pentru produse și servicii

Se vor crea programe pentru susținerea implementării/certificării sistemelor de management, precum și a certificării voluntare a produselor și/sau obținerii etichetei ecologice pentru produse și servicii.

Termen: 2016

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MEN - activitatea pentru cercetare științifică și dezvoltare tehnologică

Măsura 23: Sprijinirea conectării IMM-urilor la rețelele de CDI

DIMMMAT, împreună cu partenerii de dialog, va crea parteneriate cu institutele de cercetare-dezvoltare-inovare în vederea susținerii IMM-urilor inovative. De asemenea, DIMMMAT va colabora cu MEN în vederea corelării acțiunilor întreprinse în vederea conectării IMM-urilor la rețelele de CDI cu cele cuprinse în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 - 2020.

Termen: 2016 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, ME, MEN - activitatea pentru cercetare științifică și dezvoltare tehnologică

Direcția de acțiune 4: Accesul la piețe și internaționalizarea IMM-urilor

Măsura 24: Susținerea dezvoltării comerțului electronic și a altor forme de afaceri online

DIMMMAT va susține crearea platformelor și portalurilor web, unde întreprinzătorii își pot prezenta activitatea și pot crea parteneriate de afaceri.

Termen: 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MSI

Măsura 25: Stimularea formării și dezvoltării de rețele de afaceri - incubatoare de afaceri, acceleratoare de afaceri

DIMMMAT va iniția proiecte legislative privind incubatoarele și acceleratoarele de afaceri în vederea stabilirii cadrului legislativ pentru funcționarea acestor structuri de sprijinire a afacerilor.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT

Măsura 26: Întărirea capabilităților IMM-urilor pentru participarea la activitățile comerciale naționale și internaționale

DIMMMAT va crea și implementa programul Start-up Embassies, prin care reprezentanții IMM-urilor cu potențial de export vor fi puși în contact cu diverși investitori străini în vederea încheierii de contracte de export. Se vor susține campanii de conștientizare a IMM-urilor care fac export sau cu potențial de export cu privire la construirea și promovarea de mărci proprii, branduri, precum și instruire în tehnici de export. De asemenea, se vor organiza târguri și misiuni economice atât intern, cât și extern.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, ME, partenerii sociali

Măsura 27: Stimularea utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor în activitatea IMM-urilor
DIMMMAT va sprijini derularea de programe cu finanțare de la bugetul de stat, care vor avea ca prioritate stimularea investițiilor în tehnologia informațiilor (hardware și software).

Termen: 2016 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT

Direcția de acțiune 5: Reactivitatea administrației publice la nevoile IMM-urilor

Măsura 28: Stimularea formelor asociative pentru creșterea puterii de negociere a IMM-urilor
DIMMMAT va încuraja crearea și dezvoltarea formelor asociative pentru IMM-uri, în vederea protejării cunoștințelor tradiționale (mărci colective), comercializării și promovării produselor, prin realizarea unui cadru legislativ propice.

Termen: 2015 - 2016

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, asociații profesionale și patronate

Măsura 29: Informare cu privire la legislația în domeniul IMM

Se vor organiza caravane pe regiuni de dezvoltare în scopul informării IMM despre legislația națională și UE.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT

Măsura 30: Îmbunătățirea calității și operativității serviciilor publice destinate înființării și derulării afacerilor - One Stop Shop

DIMMMAT va operaționaliza Biroul unic One Stop Shop, în vederea reducerii sarcinilor administrative cu care se confruntă mediul de afaceri. Va fi realizat un portal unic al IMM-urilor din România.

Termen: 2015

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, MSI

Măsura 31: Identificarea și reducerea/simplificarea sarcinilor/barierelor administrative cu care se confruntă mediul de afaceri

DIMMMAT va susține reducerea costurilor administrative. Se vor inventaria autorizațiile, licențele, permisele și alte documente emise de autoritățile publice. Va fi implementat, de asemenea, principiul "o singură dată".

DIMMMAT va face propuneri de simplificare a sarcinilor administrative cu care se confruntă mediul privat.

DIMMMAT va susține digitalizarea pe scară largă a proceselor de înființare și dezvoltare a întreprinderilor.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, SGG

Măsura 32: Îmbunătățirea cadrului de reglementare a activității IMM-urilor

DIMMMAT, împreună cu instituțiile implicate, va identifica oportunitățile de sprijinire a antreprenoriatului în vederea creării unui cadru de reglementare care să contribuie la dezvoltarea unui mediu de afaceri sigur și predictibil.

Termen: trimestrul IV 2014 - 2020

Instituții responsabile/implicate: DIMMMAT, partenerii de dialog social

Partea a III-a:

RESURSE FINANCIARE NECESARE IMPLEMENTĂRII MĂSURILOR

Din punctul de vedere al resurselor financiare ce vor fi utilizate în implementarea măsurilor și acțiunilor mai sus menționate, acestea vor fi utilizate cu respectarea dispozițiilor tratatului fiscal, cu încadrarea în prevederile Legii bugetului de stat și în conformitate cu Legea nr. 69/2010, cu modificările și completările ulterioare, iar sumele utilizate se vor încadra în țintele bugetare stabilite.

Totodată, resursele disponibile pentru intervalul de timp acoperit de prezenta strategie respectă prevederile art. 26 alin. (1) din Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, prezenta strategie este corelată cu alte programe, strategii și proiecte derulate de către instituții ale Guvernului României.